

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Letno poročilo

JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE

za

občni zbor 2023

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Vsebina

Poročilo predsednika JZS za leto 2022	4
Poročilo tajnika JZS v letu 2022.....	5
Poročilo blagajnika JZS za leto 2022	5
Poročilo jamarske reševalne službe pri JZS za leto 2022	6
JRS vaje in usposabljanja.....	6
Mednarodna sodelovanja	6
Mednarodne–meddruštvene odprave	7
JRS Intervencije in specialnosti	7
JRS Izobraževanje	9
Povzetek.....	9
Poročilo katastra jam JZS za leto 2022.....	10
Aktivnosti	10
Oddaja zapisnikov	10
Vrednotenje 2021	12
Projekti.....	13
Finance.....	13
Redno delo	13
Poročilo službe za varstvo jam pri JZS za leto 2022	13
Poročilo izobraževalne službe JZS v letu 2022	14
Aktivnosti	14
Zvezni izpit v junijskem roku	14
Zvezni izpit v septembrskem roku	14
Skupno število podeljenih nazivov v 2022	15
Delavnica za društvene vodje jamarskih tečajev	15
Zahvala	15
Poročilo varnostno tehnične službe JZS v letu 2022	15
Poročilo službe za jamsko in tehnično potapljanje JZS v letu 2022	16
Poročilo službe za šport za leto 2022.....	17
Poročilo službe za jamski turizem za leto 2022	17
Poročilo urednika revije Jamar za leto 2022.....	17
Poročilo urednika revije Naše jame za leto 2022.....	18

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Poročilo skrbnika spletne strani JZS in jamarske liste za leto 2022	18
Poročilo knjižnice JZS v letu 2022	19
Poročilo pooblaščenca JZS za stike s tujci za leto 2022	19
Poročilo inventurne komisije za leto 2022.....	19
Poročilo komisije za priznanja za leto 2022	20
Poročilo nadzornega odbora JZS za leto 2022	20

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Poročilo predsednika JZS za leto 2022

Kot predsednik Jamarske zveze Slovenije podajam poročilo o delovanju za obdobje prve polovice mandata in sicer od 19. 3. 2022 do konca leta 2022.

Leto 2022 je bilo super volilno leto in posledično ogromno menjav na ministrstvih, ki so pomembni za JZS. Kljub temu službe JZS delujejo nemoteno. Člani predsedstva so se redno udeleževali sestankov in opravljali svoje delo vestno.

Realizacija nalog je naslednja:

- Sodelovanje pri izvedbi projekta Erasmus Mundus Joint Master »SpaceMed«, ki bi ga izvajali v slovenskih jamah in v visokogorju v koči Petra Skalarja. Podpisali smo pismo o nameri kot pridružena partnerska organizacija. Projekt pripravlja konzorcij Evropskih Univerz. Vodilni koordinator je Univerza iz Caena v Normandiji.
- Aktivno sodelovanje z novo vlado republike Slovenija, kot večja nevladna organizacija.
- Predstavitev problematike onesnaženih jam v Sloveniji evropskim poslancem v Strasbourgu.
- Uspešna izvedba postopka ponovnega certificiranja enote SI CaveSAR.
- Podpis pogodbe s PD Bovec in Občino Bovec o najemu planinske kočice Petra Skalarja na Kaninu za 12 let.
- Uspešna izvedba slovenskega jamarskega tabora v Skalarjevi planinski koči in Jamarskem bivaku JZS na Kaninu.
- Pomoč pri raziskovanju brezna Petra Skalarja.
- Opravili preko 500 ur prostovoljnega dela na koči Petra Skalarja na Kaninu: nabava materiala in postavitve sončne elektrarne, zamenjava tovarne žičnice, čiščenje kočice in okolice.
- Uspešno zaključen projekt pregleda in čiščenja pritočnih in odtočnih cevi v AB vodnjakih na zemeljskem plazu Slano Blato.
- Pripravlja se pogodba o postavitvi stalne jamarske razstave v muzeju občine Bovec.
- Uspešno izvedena pilotna digitalizacija jamarskega katastra.

Delo vseh služb in predsedstva ocenjujem za zelo uspešno, vendar vsem zmanjkuje časa, saj smo poleg dela v JZS še polno zaposleni.

Zahvaljujem se vsem za trud.

Igor Benko
predsednik JZS

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Poročilo tajnika JZS v letu 2022

Proti koncu leta 2022 sem delo tajnika predal drugemu članu predsedstva, ker zaradi časovne stiske nisem mogel več opravljati tega korektno in kvalitetno. Že med letom, so mi nekateri nekajkrat priskočili na pomoč, predvsem pri pobiranju pošte, zato se jim na tem mestu še enkrat zahvaljujem.

V letu 2022 se je količina pošte tudi drastično zmanjšala, ker smo skoraj vse račune pretvorili v e-račune. Ali prave e-račune ali pa vsaj pošiljanje po elektronski pošti direktno blagajniku. Kljub temu je na naslov JZS prišlo še nekaj računov in ostale pošte.

V letu 2022 je prišlo na JZS naslov 156 kosov pošte. Od tega 37 računov. Sem ter tja pride še kak opomin. Pri vseh je bil razlog, da (original) račun ni prišel v roke blagajnika pravočasno.

Delo z vnašanjem vsebin na spletni strani JZS sem nadaljeval. Tehnično zahtevna dela še vedno opravlja Simon Hiti.

Marko Zakrajšek
tajnik JZS

Poročilo blagajnika JZS za leto 2022

Leto 2022 je bilo dvanajsto leto mojega opravljanja blagajniškega dela pri Jamarski zvezi Slovenije. Lahko rečem, da bilo spet normalno leto po epidemiji. Blagajno sem vodil za vse službe v JZS. Za vse službe v JZS sem vodil blagajniške dnevnik, plačeval račune, refundacije, vračila po računih, dnevnic in kilometrine. V letu 2022 je bilo iz računa JZS izplačano 470 računov, vrátil po računih, refundacij, dnevnic in kilometrin.

Za JZS vodi računovodstvo firma A&K iz Škofje Loke. Tej firmi mesečno pošiljam vse računovodske listine. Blagajno vodim elektronsko, vse račune pri sebi arhiviram elektronsko. Listine, kot so računi in refundacije pošiljam računovodstvu v papirnati obliki. Ostale dokumente, kot so povzetek blagajniškega dnevnika, tabela članarine, nakupov revije Jamar in bančne izpiske pa računovodskemu servisu mesečno pošiljam elektronski obliki. Vse račune in refundacije preden jih pošljem primerno označim. To pomeni, da se iz označbe na računu vidi pod katero službo v JZS spada, pri Jamarski reševalni službi pa tudi podrobnejše stroškovno mesto. Ta stroškovna mesta so predpisana od URSZR za poročanje o porabi sredstev, ki jih letno prejmemo od države. Zaradi več služb v JZS in velikega števila dokumentov je nujno večkratno usklajevanje z računovodskim servisom. Usklajevanje je potrebno ob koncu meseca, ob koncu trimesečja pri obračunu DDV-ja in ob koncu leta. Vsa leta doslej so problemi z manjkajočimi računi, kar mi vedno vzame veliko časa. Računov največkrat ni pri plačevanju predračunov. Plača se predračun, potem pa pozabijo poslati račun.

Med moje zadolžitve spada tudi poročanje, izdelave finančnih planov, izdelava zahtevkov za izplačila:

- -finančno poročilo za URSZR za leto 2021 v marcu 2022
- -vsak mesec finančna poročila za seje predsedstva in poročanje o stanju na računu JZS
- -izdelava finančnega plana JRS za leto 2023
- v maju izdelava prvega zahtevka in poročila o porabi sredstev v letu 2022 v višini 93.038,13€
- v juliju izdelava zahtevka in poročila o porabi sredstev za dodatni plan 2022 v višini 78.613,10€

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

- -v oktobru izdelava zahtevka in poročila o porabi sredstev v višini 1.226,11€
- -v novembru izdelava zahtevka in poročila o porabi sredstev za dodatni aneks vaje ModEX v Avstriji v višini 10.688,97€

Vse podrobnejše podatki o finančnem poslovanju Jamarske zveze boste dobili v poročilih, ki jih dobimo od našega računovodskega servisa.

Bernard Štiglic
blagajnik JZS

Poročilo jamarske reševalne službe pri JZS za leto 2022

Jamarska reševalna služba (JRS) pri Jamarski zvezi Slovenije je bila tudi v letu 2022 v skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoči (Ur. l. RS, št. 92/2007 z dne 10. 10. 2007) kot služba državnega pomena, organizirana za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči.

JRS vaje in usposabljanja

Po dveh čudnih letih, polnih omejitev, smo v letu 2022 ponovno zadihali s polnimi pljuči in neizmernim elanom.

Vse načrtovano je bilo opravljeno in še veliko dela za zraven.

Vaje in usposabljanja po centrih. Vaje in izobraževanja v organizaciji JRS.

Veliko opravljenega dela v zvezi s kočjo – domom Petra Skalarja na Kaninu. Uspešna montaža sončne elektrarne. Aktivna udeležba na Dnevih Mirana Bogataja na Ptuju. Večina reševalcev opravila usposabljanje za varno delo ob in v zrakoplovu – modul A. V Bovcu se počasi pripravlja prostor in material za jamarski muzej. Dobavljen je bil nov kombi za prevoz reševalne ekipe. Iz dodatnega sofinanciranja smo kupili in prevzeli novo terensko vozilo – Toyota Land Cruiser. Po zaključku gašenja požara na Krasu smo pomagali pri namestitvi črpalk za vodo na izviru Unice. Vodo so vozili na pogorišče in za potrebe prebivalcev.

Mednarodna sodelovanja

Udeležba štirih reševalcev na vaji v Bolgariji.

Mednarodnega izobraževanja za vodje skupin – Paklenica – Hrvaška – se je udeležil en reševalec.

Vaja **MODEX** – mednarodna enota CaveSAR:

Od 6. do 9. septembra 2023 se je naša ekipa (enota CaveSAR) udeležila vaje MODEX v Eisenerzu (Avstrija). Na vajo smo odšli na dva načina; prva enota s helikopterjem Cougar Slovenske vojske, drugi del enote pa s konvojem po cesti pod okriljem URSZR. Prvi del enote je bil odložen v bližini jame, v kateri smo nato izvajali reševalno vajo. Naša naloga prvega dne je bila vzpostaviti štab za reševanje iz jam, vzpostaviti komunikacijski sistem (radijski in satelitski internet) in izvedba reševalne vaje iz jame – vse skupaj v sodelovanju s Špansko enoto CaveSAR. Drugi dan se nam je zgodaj zjutraj pridružil še drugi del enote.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Na vaji smo s Špansko enoto odlično sodelovali, izredno hitro smo uspešno vzpostavili kompletan komunikacijami sistem. V štabu reševanja smo imeli satelitski internet (Starlink – URSZR) s pokritjem brezžične povezave na območju štaba; med štabom in vhodom v jamo (cca 600 m zračne linije) smo imeli brezžični sistem prek posebnih anten (Point-to-point AC Link), pred jamo pa vzpostavljen naš sistem VideoVOX, ki nam je omogočil internetno povezavo z ekipo v jami pri poškodovancu. Sistem je deloval brezhibno in smo ga demonstrirali Evropski komisiji in Španski ekipi CaveSAR – gre za popolnoma inovativen pristop komunikacije na težko dostopnih terenih, ki ga je do te mere razvila ekipa Jamarske reševalne službe.

V jami smo skupaj s Špansko enoto izvedli reševanje poškodovanca, ki smo ga po dogovoru z ocenjevalci še pred iznosom nosil iz jame prekinili zaradi časovne omejitve. Po dveh dneh terenskega dela, smo se tretji dan premaknili v mesto Eisenerz, kjer smo se izkazali z reševanjem iz ruševin. Pri tem delu smo sodelovali z ekipami USAR iz Poljske, Avstrije in Madžarske. Naša glavna naloga je bila s pomočjo vrhne tehnike priti do poškodovancev v poškodovani stavbi in evakuirati poškodovance, ter jih predati ekipam NMP.

Vaje je bila za enoto CaveSAR zelo uspešna, iz poročil ocenjevalcev EK je razvidno, da smo odlično usposobljeni, samozadostni in interoperabilni z ostalimi mednarodnimi ekipami.

Mednarodne–meddruštvene odprave

Odprava v Črno goro, Švico in Bosno.

JRS Intervencije in specialnosti

Intervencije:

Januar

Reševanje psa. RC Postojna

Reševalcev: 4

Čas trajanja: 4 ure

Izvek motornih sani. Jama Veternica na Veliki planini. RC Ljubljana

Reševalcev: 12

Čas trajanja: 9 ur

Marec

Reševanje jamarja. Primadona – Tolmin. Celotna JRS

Reševalcev: 61

Čas trajanja: 46 ur

April

Reševanje psa. RC Tolmin

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Reševalcev: 1

Čas reševanja: 2 uri

Maj

Iskanje pogrešane osebe – Vintgar – Bled. RC Kranj

Reševalcev: 7

Čas trajanja: 7 ur

Junij

Reševanje padlega begunca. Podgorje na Krasu. RC Sežana, Tolmin, Ljubljana

Reševalcev: 9

Čas trajanja: 6 ur

Reševanje psa. RC Novo mesto

Reševalcev: 2

Čas trajanja: 3 ure

Iskanje pogrešane osebe. Sela pri Poncah – Ljubljana. RC Ljubljana in Velenje

Reševalcev: 3

Čas trajanja: 4 ure

Julij

POŽAR NA KRASU

Iskanje pogrešane osebe. Železniki. RC Kranj

Reševalcev: 4

Čas trajanja: 6 ur

September

Iskanje pogrešane osebe. Risnik – Divača. RC Sežana, Postojna in Tolmin

Reševalcev: 10

Čas trajanja: 6 ur

Specialnosti:

Ekipa za širjenje ožin

Ekipa v tunelu drugega tira, pri Divači, vadila ročno širjenje ožin. Minerski strojčki redno servisirani.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Ekipa za reševanje izza sifonov

Člani ekipe se redno usposabljaajo na vseh potapljaških nivojih - modulih (od 1 do 5). Tudi zaprti krog.

JRS Izobraževanje

Proteusa za jamarje reševalce pripravnike se je v letu 2022 udeležilo 7 kandidatov, za jamarje reševalce je bilo na tečaju 5 kandidatov (2 leti po izpitu za pripravnika), 3 kandidati so opravljali dvoletni tečaj za vodjo reševalne ekipe, en reševalec pa se je po nekajletni odsotnosti udeležil Proteusa kot osvežitvenega tečaja. Prav vsi kandidati so izpit opravili odlično.

JRS je v letu 2022 dobila 7 novih pripravnikov, 5 novih reševalcev ter 3 nove vodje reševalne ekipe.

Tečaj in izpit je potekal 3 vikende, skupaj pa so reševalci vadili v steni ali jami sedemkrat.

Skoraj vsi reševalci so v letu 2022 opravili obnovitveni modul A helikopterskega usposabljanja, ki se obnavlja na 3 leta, na Igu so se 3 reševalci udeležili usposabljanja Odnosi z javnostmi ob nesrečah III, 4 reševalci OJ IV, 4 reševalci so se udeležili usposabljanja psihosocialna pomoč (zaupniki), en inštruktor se je udeležil delavnice za mednarodnega trenerja (EU Trainer), 1 reševalec se je na Hrvaškem udeležil enotedenskega usposabljanja za vodjo reševalne ekipe.

Povzetek

Po dveh pandemičnih letih je bilo leto 2022 polno lepih in uspešnih dogodkov. Ob najdbi pogrešane osebe, mrtve, pa dogodek hitro potisnemo v ozadje.

Dela ob in v koči na Kaninu se uspešno odvijajo. Vedno več je tudi planincev in so veseli obratovanja edine kočice na Kaninsko-Rombonskem pogorju.

Na vaji v Avstriji smo ponovno pokazali svojo inovativnost, vrhunski ekipni duh in preprost odnos do sočloveka, reševalca.

Zahvala vodstvu, vodjem centrov in vsem reševalkam in reševalcem.

Walter Zakrajšek
vodja JRS

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Poročilo katastra jam JZS za leto 2022

Aktivnosti

Kataster je v obdobju od 1. 3. 2022 do 28. 2. 2023 opravil 79 rednih aktivnosti. Poleg tega smo izvajali tudi aktivnosti, vezane na vzdrževanje Spletnega katastra JZS. Za to smo skupaj porabili preko 300 zabeleženih ur. Glavne aktivnosti v tem obdobju so bile:

- uradne ure, vlaganje zapisnikov preteklega leta,
- sodelovanje na sejah predsedstva JZS in drugih sestankih,
- priprava nove baze jam za društva,
- izvedba vrednotenja zapisnikov leta 2021,
- vzdrževanje in nadgrajevanje Spletnega katastra jam JZS.

Oddaja zapisnikov

26 organizacij je v letu 2022 oddalo 1.991 zapisnikov, od tega 360 A-zapisnikov. Po številu oddanih zapisnikov tudi tokrat vodijo društva JK Novo mesto, JD Rakek in JK Železničar, ki so skupaj prispevala 56% vseh zapisnikov. Edini prispevnik iz tujine je po številu zapisnikov na 6. mestu! Društva zapisnike večinoma oddajajo sproti, nekaj več oddaje je bilo na začetku prvega in veliko več na koncu drugega polletja. Le nekaj odstotkov zapisnikov smo prejeli po navadni pošti oz. na papirju.

Na morebitne napake pri izpolnjevanju zapisnikov osebje Katastra avtorje opozarja že sproti, tako da je zavrnitev s stani IZRK relativno malo. Zapisnikarji so imeli veliko težav z opisovanjem dostopa, (ne)zaokroževanjem dolžin jam ter risanjem načrtov. Izredno veliko je bilo poskusov registracije prekratkih in veliko prekratkih jam. Večino manjših popravkov opravi kataster JZS in IZRK.

Trenutno število registriranih jam (2022b) je 14.851, v letu 2022 se skupaj pričakuje registracija cca. 350 novih jam. Nova baza je v zaključni fazi priprav.

Društvo	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Skupaj
JK Novo mesto	51	63	128	4	60	81	23	62	0	472
JD Rakek	129	54	1	0	136	7	11	0	0	338
JK Železničar	43	53	45	59	71	33	1	3	1	309
Šaleški JK "Podlasica" Topolšica	27	10	60	0	29	32	30	29	0	217
JK Krka	8	32	28	12	8	20	2	18	0	128
CGEB	17	18	24	0	29	0	0	0	0	88
Ostali prispevnik iz Slovenije	19	0	4	2	19	19	1	4	0	68
DZRJ Ribnica	7	9	12	0	7	12	6	0	0	53
JD Carnium Kranj	16	3	0	0	16	15	0	1	0	51
DZRJ Kranj	10	3	6	0	12	10	3	6	0	50
Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU	1	5	4	31	3	4	0	0	0	48
Koroško-Šaleški JK Speleos - Siga Velenje	8	3	0	0	10	8	10	0	3	42
JD Karlovica Dolenja vas	11	2	0	0	11	1	0	0	0	25

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

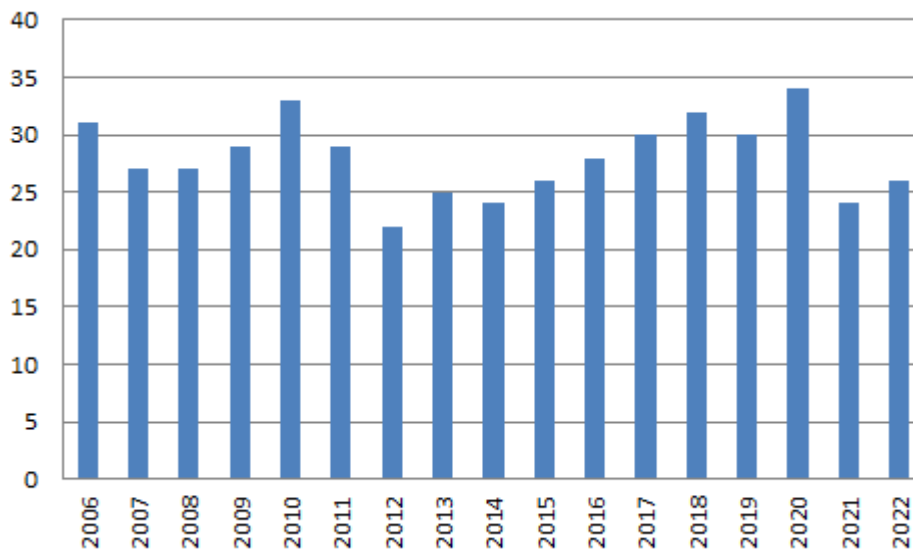
SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Društvo	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Skupaj
JD Sežana	2	1	2	0	3	3	3	3	0	17
JO ŠD Grmada	2	8	1	1	2	2	0	0	0	16
JD "Danilo Remškar" Ajdovščina	1	8	0	0	3	1	2	0	0	15
JS PD Tolmin	2	1	4	0	2	3	2	0	0	14
KJ Kostanjevica na Krki	3	4	0	0	3	1	0	0	0	11
JK Borovnica	0	2	0	0	3	0	0	0	0	5
JD Logatec	1	0	1	0	1	1	0	1	0	5
JO SPD Trst	1	0	0	0	2	1	1	0	0	5
JD Dimnice Koper	0	3	0	1	0	0	0	0	0	4
JK "Srečko Logar" Idrija	1	0	0	0	1	1	0	0	0	3
DRP Škofja Loka	0	1	1	0	0	1	0	0	0	3
JK Kamnik	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
DZRJ Luka Čeč Postojna	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
Skupaj	360	283	321	111	433	256	96	127	4	1991

Tabela 1: Oddani zapisniki

Slika 1: Število sodelujočih društev po letih

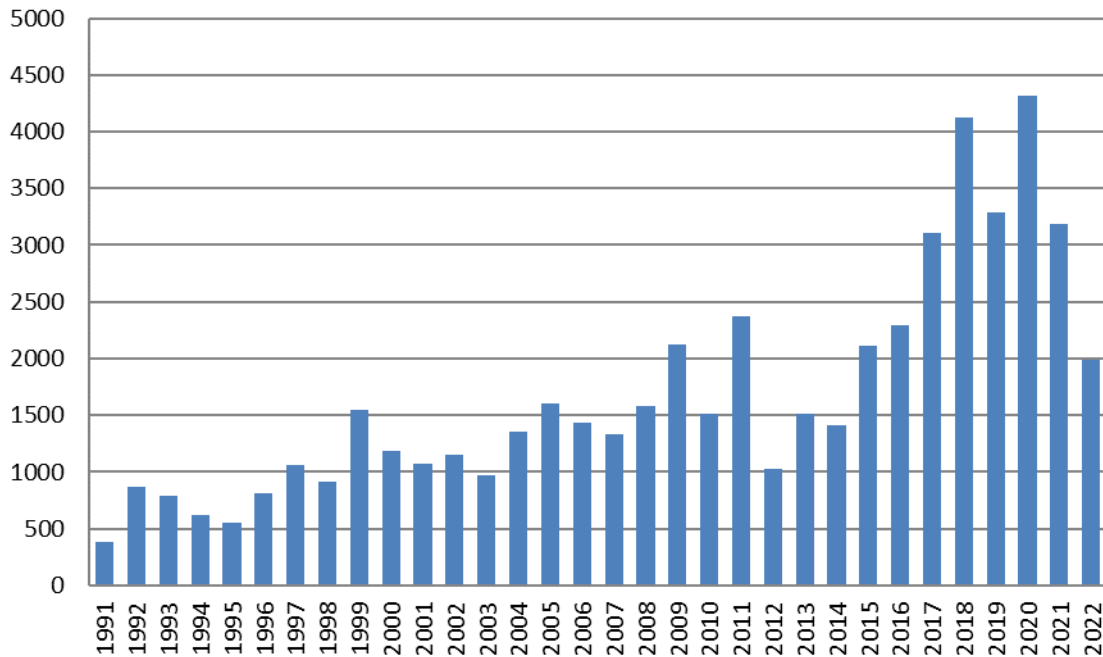
JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Slika 2: Število oddanih zapisnikov po letih

Vrednotenje 2021

Izvedli smo vrednotenje zapisnikov, oddanih v letu 2021. Društvom smo tudi tokrat namenili 18.000,00 €, delitev pa izvedli skladno z obstoječo formulo. Največ točk so dosegla društva JK Novo mesto, JD Rakek in ŠJKP Topolšica. Vrednost točke je bila 1,70 €.

Društvo	Točk
Novo mesto	3761,6
Rakek	2667
Topolšica	678,8
Železničar	667,1
Ajdovščina	631,45
Postojna	489,2
Velenje	377,2
Krka	348,1
Carnium	271,3
Brežice	190,55
Ribnica	161,1
Borovnica	155
Kranj	145,9
Škofja Loka	38,5
Sežana	3
Skupaj	10585,8

Tabela2: Vrednotenje 2021

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Projekti

Spletni kataster jam JZS je že skoraj štiri leta dostopen na naslovu <https://kataster.jamarska-zveza.si>. Število rednih uporabnikov lepo raste.

Finance

Kataster je društvom v letu 2022 namenil 18.000,00 € za redno sporočanje podatkov o jamah. Več podatkov, vključno s prihodki in vsemi odhodki, je na voljo v finančnem poročilu blagajnika JZS.

Redno delo

V okviru uradnih ur in izven tega časa smo v Katastru skrbeli za vsebinski pregled, popraviljanje in tiskanje prispelih zapisnikov, vodenje knjige prejetega gradiva, vlaganje zapisnikov preteklega leta v ustrezne mape in druge sprotne obveznosti.

Na koncu bi se zahvalil vsem, ki so za delo v Katastru prispevali svoj dragoceni čas. Izpostavil bi izjemna prispevka Borivoja Ladišiča iz JK Novo mesto in Mihe Čekade iz JK Železničar.

Marko Erker

vodja Katastra jam JZS

Poročilo službe za varstvo jam pri JZS za leto 2022

Spodaj podpisani Jure Tičar, kot vodja Službe za varstvo jam (v nadaljevanju SVJ) v predsedstvu Jamarske zveze Slovenije navajam pregled aktivnosti in dela pristojne službe v okviru varovanja kraških jam v Sloveniji za leto 2022.

V sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje krasa ZRC SAZU in predstavniki Mednarodne speleološke zveze smo se dogovarjali za izvedbo Mednarodnega leta jam in krasa. Pripravili smo prispevek za UIS kongres v Franciji.

Aktivno smo udeleženi v projekt Raziskave za opredelitev onesnaženosti podzemnih jam na ravni Slovenije, njihovo prednostno sanacijo ter monitoring stanja jam, katere namen je natančno opredeliti onesnaženost vseh jam v Sloveniji. Specifični cilji projekta so:

1. Popis onesnaženosti jam na ravni Slovenije

- 1.1 Popis stanja jam na podlagi vzpostavitve enotne metodologije za vrednotenje
- 1.2 Raziskava onesnaženosti jam na ravni pokrajin

2. Priprava načrta prednostne sanacije jam v Sloveniji

- 2.1 Določitev prednostne sanacije jam na ravni Slovenije
- 2.2 Razvoj protokola za izvedbo sanacije jam v Sloveniji

3. Izboljšanje monitoringa stanja jam

- 3.1 Uvedba izboljšane protokola zbiranja podatkov o stanju jam v Sloveniji
- 3.2 Razvoj metod za oceno količine odpadkov v onesnaženih jamah
- 3.3 Izvedba monitoringa jam na izbranem vzorcu onesnaženih jam

Dodatna projektna aktivnost, ki je vezana na uporabo podatkov Katastra jam JZS je analiza prikritih grobišč v podzemnih jamah v Sloveniji.

Na mednarodni raziskovalni odpravi Skalarjevo brezno 2022 smo sodelovali pri čiščenju koč Petra Skalarja ter sodelovali pri iznosu stare opreme in pokvarjene hrane iz jame. Aktivno smo spremljali čistilne aktivnosti jamarski društev ter čiščenje najbolj onesnažene jame v Sloveniji, jame Ravnica v Jurščah.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Na mednarodnem speleološkem kongresu v Franciji smo izvedli predstavitev onesnaženja jam v Sloveniji pred več kot 100 udeleženci z naslovom »Cave pollution - can we predict and solve it?: experience gained by the big data approach from Slovenia«. Predstavitev upravljanja jam ter onesnaženja jam smo izvedli tudi v Zagrebu na Hrvaškem v sodelovanju z Hrvaško gorsko reševalno službo.

Aktivno smo se vključevali v delovanje Komisije za varstvo podzemnih jam pri Evropski speleološki zvezi. Aktivno smo spremljali delovanje društev na področju čiščenja jam ter podpirali njihove aktivnosti ter se obenem vključevali v sodelovanje z ostalimi službami JZS. Sodelovali smo pri pripravi novega pravilnika za pripravo izobraževanja za pridobitev izpita za vodnike po neturističnih jamah. Skrbeli smo za dobro medijsko izpostavljenost problematike onesnaženosti jam tako v radijskih, televizijskih oddajah kot v tiskanih medijih (STA, Radio Slovenija, Delo, RTV Slovenija ipd.). Udeležili smo se različnih konferenc na temo vplivov na jame, kjer smo predstavljali svoje ugotovitve ter obenem objavili strokovne in znanstvene izsledke v obliki člankov.

Jure Tičar

vodja Službe za varstvo jam pri JZS

Poročilo izobraževalne službe JZS v letu 2022

Aktivnosti

Skoraj celotno prvo polovico leta sem bil kot vodja IS JZS odsoten, saj sem bil službeno v tujini. Zaradi tega tudi ni bilo realizirano srečanje inštruktorjev. Kasneje smo izvedli dva roka republiških izpitov: 4. junija na Jelovici in 3. septembra na Kočevskem Rogu. V sklopu Dolenskega jamarskega tabora je 4. septembra potekala delavnica za društvene vodje jamarskih tečajev. IS je skozi celotno leto tvorno sodelovala s preostalimi strokovnimi službami, še posebej z Varnostno tehnično službo, Službo za varstvo jam in Katastrom jam. Za potrebe projekta Life NarciS, smo Ministrstvu za okolje in prostor posredovali bazo jamarjev, ki so v preteklosti opravili jamarske izpite. Kot vodja službe sem pripravil osnutek Pravilnika o usposobljenosti za jamske vodnike za vodenje po odprtih jamah, ki niso urejene za turistični obisk, ki je bil posredovan pristojnim na Ministrstvo za okolje in prostor.

Zvezni izpit v junijskem roku

IS JZS je 4. junija, v steni pri Jami na Oblakovi planini na Jelovici (občina Bohinj), izvedla preverjanje za nazive jamar pripravnik, jamar, vstopno preverjanje za inštruktorje jamarstva ter preverjanje za naziv inštruktor jamarstva. Na preverjanje se je prijavilo 19 kandidatov za naziv jamar pripravnik, 8 kandidatov za naziv jamar, 2 kandidata na vstopno preverjanje za inštruktorja jamarstva in 2 kandidata za inštruktorja jamarstva.

Teoretično in praktično preverjanje so uspešno opravili vsi kandidati, v zbor inštruktorjev jamarstva JZS pa smo sprejeli Damijana Potrpina in Simona Kurnika.

Zvezni izpit v septembrskem roku

V sklopu Dolenjskega jamarskega tabora smo 3. septembra, v steni pri Jami na vzhodnem pobočju Roga, izvedli preverjanje za nazive jamar pripravnik in jamar. Na preverjanje se je prijavilo 17 kandidatov za naziv jamar pripravnik in 6 kandidatov za naziv jamar.

Teoretično in praktično preverjanje so uspešno opravili vsi kandidati.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Skupno število podeljenih nazivov v 2022

V letu 2022 se je izpitov skupaj udeležilo 54 kandidatov, ki so vsi uspešno opravili preverjanje usposobljenosti:

- 36x jamar pripravnik
- 12x jamar
- 14x podeljeno potrdilo o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje
- 2x inštruktor jamarstva JZS
- 2x opravljeno vstopno preverjanje za inštruktorja jamarstva JZS

Delavnica za društvene vodje jamarskih tečajev

V sklopu Dolenjskega jamarskega tabora, je 4. septembra na Kočevskem Rogu potekala delavnica, ki je bila v osnovi namenjena tistim, ki na posameznih društvih vodijo oz. sodelujejo pri izvedbi jamarskih tečajev. Delavnice se je udeležilo skupaj 25 ljudi iz 11 jamarskih društev. V dopoldanskem delu je Simon Kurnik izvedel predavanje o pravilnem pregledovanju varovalne opreme in najpogostejših napakah pri ravnanju z opremo v jamarski praksi. Popoldne smo inštruktorji v steni izvedli demonstracije tehnik, ki se preverjajo na izpitih. Skupaj z udeleženci smo prediskutirali najpogostejše napake, ki se pojavljajo na izpitih ter iskali morebitne izboljšave za naprej.

Zahvala

Za konec bi se za odlično opravljeno delo in požrtvovalnost rad zahvalil vsem inštruktorjem jamarstva pri JZS, ki so v letu 2022 sodelovali pri vseh izvedenih aktivnostih. Brez njih si delovanja IS ne morem predstavljati. Na tem mestu bi izpostavil Jureta Tičarja (namestnik vodje IS JZS), Miho Stauta in Simona Kurnika, ki so s svojim prispevkom bistveno pripomogli k varni izvedbi aktivnosti IS JZS. Prav tako gre zahvala tudi predsedniku JZS Igorju Benku, ki je IS nudil vso podporo za nemoteno in kvalitetno delo.

Klemen Mihalič
vodja IS JZS

Poročilo varnostno tehnične službe JZS v letu 2022

V letu 2021 je Varnostno tehnična služba Jamarske zveze Slovenije (poslej VTS) opravila naslednje aktivnosti:

1. Mednarodno delovanje VTS je prvenstveno zadevalo delo v okviru združenja ECRA (European Cave Rescue Association). Letno srečanje ECRA je med 28. 9. in 2. 10. 2022 gostila nova članica združenja Jamarska reševalna služba Češke jamarske zveze v kraju Rudice v bližini Brna. Čeprav se je prvotno za udeležbo na srečanju ogrevalo precej naših reševalcev, je bila končna udeležba nizka. Razen tega, da se je časovno srečanje prekrilo s certifikacijsko vajo CaveSAR se ga nisem mogel udeležiti tudi zaradi službenih razlogov. Neglede na to sem v okviru Tehnične komisije ECRA pripravil raziskavo z naslovom »Is webbing at place in protecting rope from abrasion? A small comparative test on the abrasion of textiles used in caving and cave rescue.« Sprva je bilo načrtovano, da bi raziskavo spletno predstavil sam, vendar je zaradi slabih internetnih povezav to bilo nemogoče. Vskočil je poljski kolega Michal Mascioszcik, ki je v mojem imenu prevzel to breme. Raziskava je sprožila kar nekaj vprašanj in kasnejše debate. Zaradi odsotnosti se seje Tehnične komisije ECRA nisem mogel udeležiti in zaradi tega poročila s sestanka nimam.
2. Zaradi aktualnosti teme sem isto temo prirejeno za slovensko občinstvo pripravil tudi za Tehnični zbor Jamarske reševalne službe (JRS), ki se je zgodil na Igu 7. 1. 2023. Tudi tam žal

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

nisem mogel biti prisoten in je predstavitev izvedel Robert Rehar. Tudi med reševalci je vzbudila zanimanje in predstavitev sem ponudil preko liste vsem reševalcem.

3. Sodelovanje z JRS je vključevalo tudi tehnično reševanje problematike sistemov blokov. Tako za vleke, kakor za prehode iz vleka v popuščenje sem ponudil po mojem mnenju dokaj elegantno rešitev napravo MicroTraxion podaljšano pred zavoro. Zaradi glede na subjektivno stališče rigidnih pogledov inštruktorskega zbora JRS se tehnika verjetno ne bo prijela. Ekipa za urbano reševanje se je v tem letu sestala v okrnjeni zasedbi. S pozicije varnostno tehnične službe sem prisotnim 29. 6. 2022 v starem lipiškem kamnolomu predstavil delo z novo nabavljenim trinožcem Rock Exotica Vortex in kratkim stebričem (Gin pole) podjetja SMC.
4. O okviru splošne preventivne dejavnosti sem začel sestavljati obrazec za poročanje o Nevarnih dogodkih in nezgodah. Obrazec bi bil dostopen na spletu vsem in bi bil anonimen in sila kratek. Ideja je, da bi z zbiranjem podatkov o nevarnih dogodkih skozi napake drugih bogatili baze znanja o nevarnih praksah jamarjev. Na ta način bi se skozi napake drugih učili vsi.
5. Sem član uredniškega odbora revije Jamar, kjer skrbim za tehnična vprašanja. V prejšnjem letu (18, 2022) je izšel članek o varnostnih vidikih organizacije jamarske ekskurzije. Namenjen je predvsem jamarjem v svojih začetnih samostojnih korakih, vendar tudi bolj izkušenim jamarjem, ki si želijo bolj sistematičnega pristopa k zahtevnejšim projektom. Letniku 19 (2023) pa bo izšel članek o reševanju obviselga jamarja z dodatno vrvjo v podvojenem sistemu, ki omogoča tako sorazmerno enostavno snemanje z vrvi kot neproblematičen spust in tudi vzpon z obviselim.
6. Splošni preventivni okvir delovanja še vedno omogoča jamarjem destruktivni preizkus izbranih zanimivih kosov osebne varovalne opreme in poročilo o tem.

Miha Staut

vodja varnostno tehnične službe JZS

Poročilo službe za jamsko in tehnično potapljanje JZS v letu 2022

V letu 2022 se je raziskovalo naslednje jame; Suhadolica, kjer se je tudi snemalo, Malo okence, odtočni del Mrzle jame pri Bločicah ter Davorjevo brezno.

Udeležili smo se tudi mednarodnega srečanja Balkan Cave Summit v Mostarju, kjer so se izvajali skupni potopi z potapljači iz večjega dela Evrope ter izmenjavali izkušnje in znanje.

JRS – skupina za reševanje izza sifonov pa je izvedla več potopov in usposabljanj v sklopu kondiciranja JRS ter v sodelovanju z ETP. (Tečaj prve pomoči z kisikom, Modul 5 - usposabljanje na Igu, potopi v Divjem jezeru ter Bilpi)

JRS potapljači so delovali tudi z ECRA službo za jamsko in tehnično potapljanje. Skupna vaja v jami Molnar Janos v Budimpešti ter ECRA srečanje in skupna vaja na Češkem - Rudice – Brno.

Robert Anžič

vodja službe za jamsko in tehnično potapljanje

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Poročilo službe za šport za leto 2022

V letu 2022 služba za šport ni imela zabeleženih večjih aktivnosti z izjemo manjše pomoči pri izvedbi patroljnega teka na Pokljuki januarja 2023.

Kljub vsemu so se člani udeležili že omenjenega patroljnega teka na Pokljuki in zasedli odlične rezultate. Mešana ekipa je zasedla prvo mesto, moška pa drugo mesto.

Poleg tega je bilo v organizaciji Jamarskega Društva Carnium in Bojana Staneka izvedeno tekmovanje v plezanju na Kokrški most v okviru tedna mladih.

Društvo za raziskovanje jam Domžale je organiziralo tekmovanje v plezanju po vrvi na 30 m s podajanjem vrvi. Tekmovanje je bilo namenjeno mladini do 15 let in starejšim. Skupno se je tekmovanja udeležilo 14 tekmovalcev.

V prihodnje se načrtuje izvedba vsaj treh tekmovanj v plezanju po vrvi, ki bi bila namenjena tudi ne jamarjem, ki obvladajo vravno tehniko in jim to dejavnost predstaviti kot športno aktivnost in posledično promovirati JZS in njene dejavnosti.

19. aprila bo tekmovanje v Domžalah v sklopu občinskega praznika.

V prvi polovici maja 2023 bo prvo tekmovanje v Ajdovščini, ki ga organizira Jamarsko društvo Danilo Remškar Ajdovščina.

V drugi polovici maja 2023 pa planiramo izvedbo tekmovanja v plezanju na Kokrški most v okviru tedna mladih. (JD Carnium Kranj).

Matej Mihailovski

vodja službe za šport pri JZS

Poročilo službe za jamski turizem za leto 2022

Ni poročila.

Lea Pavrič

vodja službe za jamski turizem pri JZS

Poročilo urednika revije Jamar za leto 2022

Marca 2022 smo izdali revijo Jamar š številko 18. Revija ima 100 strani, natisnili smo 650 izvodov. Jamar št. 19 ima redakcijo zaključeno, ki so že lektorirani. V naslednjih dneh nas čaka le še postavitve strani in tisk. Izvodi bodo društvom na voljo do konca marca.

Še iz pandemičnega leta 2020 pa se vleče zamuda, ko je Jamar izšel krepko po napovedanem roku in se je z vsako novo številko zamik izhajanja še povečeval, kar uredništvu kljub želji po dveh številkah v enem letu ali eni dvojni ni uspelo in ne uspe uresničiti. Zato smo se odločili, da manjkajoče številke ne bomo »lovili«. To pomeni, da društva odslej revije ne bodo več plačevala za nazaj, temveč za naprej.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Za naročnino, plačano v letu 2022, boste prejeli Jamarja št. 19 do konca marca. Za naročnino, poravnano tekom leta 2023, boste prejeli Jamarja št. 20 v začetku prihodnjega leta. In tako dalje.

Damijan Šinigoj
glavni in odgovorni urednik revije Jamar

Poročilo urednika revije Naše jame za leto 2022

Z junijem 2020 sem spodaj podpisani prevzel uredništvo revije Naše jame. Z dosedanjim urednikom dr. Andrejem Mihevcem je bilo opravljenih nekaj sestankov glede prihodnosti revije in prenosa dokumentacije in gradiva, ki se je v teh letih zbralo v uredništvu. Kot skrbnik revije še naprej deluje g. Aleš Lajovic.

Distribucija revije je obsegala posredovanje obveznih izvodov revije Narodni in univerzitetni knjižnici, razdelitev avtorjem in urednikom revije, razdelitev in odkup izvodov s strani jamarskih društev, odkup s strani knjižnic in institucij ter individualne odkupe. Skupaj je bilo distribuiranih več kot 300 izvodov revije.

O izidu revije so bili preko družbenih omrežij in jamarske dopisne liste obveščeni potencialni bralci. Po dogovoru z uredništvom smo na spletni strani Jamarske zveze Slovenije objavili zgolj naslovnico revije za obdobje enega leta. Prenos PDF datoteke revije je bil omogočen po preteku enega leta, v juniju 2021. Ob posodobitvi podatkov na spletni strani smo ustvarili tudi nov kontaktni naslov uredništva revije, in sicer nase.jame@jamarska-zveza.si.

V trenutni fazi poteka zbiranje prispevkov in člankov za zasnovo nove 49. številke revije, za katero predvidevamo, da bo izšla leta 2023. Trenutno je v fazi priprave okoli 10 člankov, raznovrstna poročila pa še niso bila zbrana.

Jure Tičar
urednik Naših jam

Poročilo skrbnika spletne strani JZS in jamarske liste za leto 2022

Spodaj podpisani Simon Hiti, kot skrbnik spletne strani in dopisnega seznama Jamarske zveze Slovenije 'Si-jamarstvo' navajam pregled aktivnosti in dela za leto 2022.

Spletna stran

Na spletni strani se je delalo sprotne vzdrževalna dela. Dogajalo se je nove vsebine in popravljalo obstoječe (zgodovinski zapisi, kataster, datumi in lokacije izpitov, jamarski leksikon....).

Na spletno stran se je dodalo PDF oblike revije Jamar.

Trenutno imam porabljenih 77.55 GB/195.36 GB (39,7%) prostora na serverju.

Dopisni seznam

Še naprej prijave potekajo po postavljenih smernicah v skladu z GDPR. Navodila za prijavo so objavljena na spletni strani Jamarske zveze Slovenije, pod naslovom 'Dopisni seznam'. Trenutno

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

prijave in spremembe se pošlje na elektronski naslov lista@jamarska-zveza.si, ker je to e-mail v lasti JZS. Trenutno dopisni seznam šteje 324 članov.

Simon Hiti
skrbnik spletne strani in jamarske liste

Poročilo knjižnice JZS v letu 2022

Knjižnica JZS je tudi v letu 2022 prejela revije tujih jamarskih klubov in zvez ter slovenske revije, ki obravnavajo med drugim tudi jamarstvo.

Obiska in izposoje ni bilo v večjem obsegu.

Boštjan Vrviščar Bole
knjižničar JZS

Poročilo pooblaščenca JZS za stike s tujci za leto 2022

V preteklem letu 2022 je večina tujcev v kontakt z Jamarsko zvezo Slovenije stopila preko elektronske pošte na naslov info@jamarska-zveza.si. Tekom celega leta je bilo približno 20 povpraševanj po različnih informacijah v zvezi z jamarstvom v Sloveniji. Nekaj vprašanj je bilo glede napotitve ali pomoči pri urejanju potrdil USJD, največ pa je bilo vprašanj na temo obiskovanja slovenskih jam in potreb po vzpostavitvi kontaktnih podatkov lokalnih jamarjev ali društev.

Na angleških straneh spletne strani Jamarske zveze Slovenije tujci lahko najdejo večino potrebnih informacij, veliko jamarjev, ki se v Slovenijo vrača vsako leto pa ima tudi že navezave z lokalnimi jamarskimi društvi in se tako za potrebne informacije obračajo tudi na njih.

dr. Maks Merela
pooblaščenec JZS za stike s tujci

Poročilo inventurne komisije za leto 2022

Formalno inventurna komisija ni bila sklicana, a smo do dne 26. 2. 2023 uspeli vodje služb in člani JRS vseeno opraviti večino popisov skupnih sredstev. Osebnih zadolžitev nismo popisovali. Povzetek stanja je predstavljen spodaj.

1. Kataster JZS: V preteklih letih je prišlo do podvojenega štetja omar s knjižnico, sicer je stanje vseh sredstev pričakovano glede na nabavo. Odpisov ni bilo.
2. Knjižnica JZS: Popis večjih sredstev (omare ipd.) je izvedel kataster, ki ni zaznal primanjkljajev. Poročilo o stanju knjig in revij ni na voljo.
3. Izobraževalna služba JZS: Za odpis je bila predlagana manjša količina skupne opreme, ki je bila v zadnjih nekaj letih zastarela/pretečena, poškodovana, pokvarjena ali izgubljena. Stanje je pričakovano.
4. Varnostno-tehnična služba: Odpisov ni bilo, stanje sredstev je pričakovano.
5. Blagajnik stanje sredstev pripravlja sproti.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

6. Jamarska reševalna služba: Služba ima kompleksno shemo lokacij opreme. Na najnižjem nivoju je oprema zadolžena pri reševalcih, sledi oprema po reševalnih centrih. Oprema centralnega skladišča je deloma v mobilnem skladišču, deloma v centralnem skladišču v Ljubljani in deloma v skladišču RC Kranj. Povsem smo prenovili sistem vodenja sredstev, vključno s prepotrebnimi popravki in združevanjem nazivov. Popisi so bili opravljeni po centrih in skladiščih, osebne zadolžitve niso bile popisane, a so vodene sproti. Zaradi prehoda na nov sistem in predvsem sprememb nazivov je trenutno stanje težko primerjati s pričakovanim (iz preteklih popisov). Kjer je bila primerjava ljub temu narejena, večjih odstopanj ni, predvsem ne negativnih. Popisovalci predlagamo, da se opremo iz dislocirane enote skladišča v čim večji meri prestavi nazaj v centralno. Aktivnosti popisovanja in usklajevanja se nadaljujejo.
7. Predsedstvo JZS: Ostale službe in člani predsedstva poročil o popisih niso posredovale.

Marko Erker

Poročilo komisije za priznanja za leto 2022

Komisija je delovala v sestavi: Samo Milanič, predsednik, Katarina Kotnik, Maks Petrič, Peter Svete, Bogomir Remškar, člani.

Razpis za priznanja je potekal od 13. 12. 2021 do 28. 1. 2022.

Komisija se je sestala dopisno. Pregledani so bili vsi poslani predlogi. Na podlagi mnenj vseh članov ter predloga predsednika JZS, je komisija 11. 2. 2022 sprejela sklep o podelitvi priznanj.

Za leto 2022 se podeli:

-2 plaketi JZS z zlatim znakom

-5 zlatih znakov JZS

-3 srebrni znaki JZS

-6 bronastih znakov JZS

-11 priznanj JZS

Priznanje JK Novo mesto kot organizator prireditve 2022.

Samo Milanič

predsednik komisije za priznanja JZS

Poročilo nadzornega odbora JZS za leto 2022

Nadzorni odbor je v letu 2022 deloval v običajnem okviru nalog, ki nam jih daje statut. Člani nadzornega odbora smo se redno udeleževali sej predsedstva JZS, bili občasno prisotni še na nekaterih drugih aktivnostih in članom predsedstva pomagali z nasveti, mnenji in priporočili. Pred dvema tednoma smo na dopisni listi poslali poziv, naj društva sporočijo morebitne pripombe ali vprašanja za

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

prihajajoči občni zbor. Oglasilo se je eno društvo; pripombo imajo na manjkajoče poročilo službe za jamski turizem. Postavili so nekaj vprašanj glede turizma, skrbništva in nadzora in ponudili pomoč pri reševanju te tematike.

Na preteklem občnem zboru 19. 3. 2022 je predstavnik enega od društev zahteval stanje društvenega sklada. Obsežnejše poročilo, ki zajema večletno poslovanje, je v prilogi kot ločen dokument.

Sprotno delovanje organov Zveze poteka tekoče. V preteklih letih pogosto šepajoča korespondenca z zunanjimi partnerji (navadna pošta, e-pošta) zdaj poteka ustaljeno. Posebej je treba pohvaliti nekaj aktivnosti, ki presegajo redno delo: mednarodna vpetost JRS (CaveSAR), podpis pogodbe o najemu Koče Petra Skalarja (s prvimi investicijami), stiki z organi oblasti (tudi mednarodno) ter odlično delujoč Spletni kataster jam.

Nekatere šibke točke se vlečejo že vrsto let: spletna stran je zastarela in redko ažurirana, neizdajanje Naših jam, ne dovolj precizna inventura, zamuda s poročili. Nekaj razlogov je že skoraj banalnih, denimo računovodski servis ni mogel pravočasno zaključiti bilance, ker je čakal na popis zaloge Naših jam. Posledično tudi poročilo nadzornega odbora zamuja, ker ga ne moremo oddati, dokler vsaj okvirno ne pregledamo zaključnega računa.

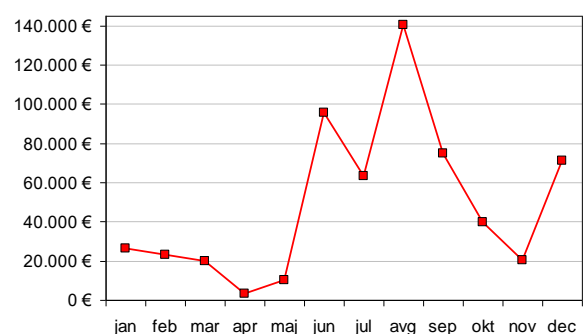
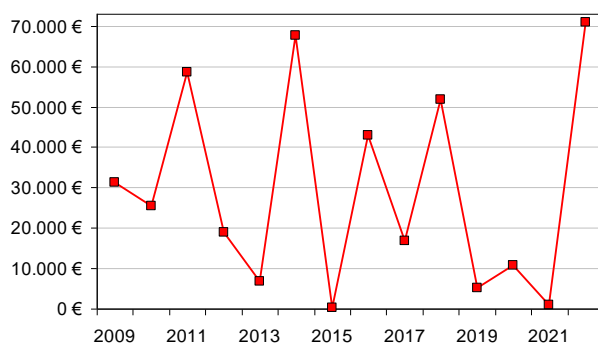
Priloga 1: Pregled nadzornega odbora o večletnem poslovanju JZS

Na zadnjem občnem zboru 19. 3. 2022 je predstavnik enega od društev zahteval stanje društvenega sklada. Ker smo društvom dolžni posredovati zelene podatke, pa tudi naloga nadzornega odbora je skrb nad finančnim poslovanjem, smo izvedli vrsto aktivnosti. To je vključevalo večkratne pogovore z blagajnikom Zveze Bernardom Štiglicem ter sestanek v prostorih računovodskega servisa A&K d.o.o., ki vodi računovodstvo Zveze, pri direktorici ga. Alenki Jocič.

Stanje na TRR

O aktualnem stanju na TRR blagajnik poroča na vsaki redni seji predsedstva. Podatek je intuitivno jasen in takoj dosegljiv s spletne banke, tudi za več let nazaj.

Spodnja dva grafa prikazujeta nihanje stanja na TRR v dveh časovnih skalah. Na grafu levo je stanje na dan 31. decembra za vsa leta od 2009 do 2022. Eden od pomembnih razlogov za visoko nihanje je priliv z naslova zbiranja in obdelave podatkov o jamah (Kataster), ki je bil tipično prav okoli novega leta. Razlika nekaj dni (tik pred ali tik po novem letu) je zato imela znaten vpliv na prikazano vrednost. Na grafu desno (skala ni ista!) je stanje prikazano konec vsakega posameznega meseca v letu 2022. Tu je razpon nihanja še večji in je spet odvisen od majhnega števila prilivov, ki pa so v visokih zneskih (URSZR, IZRK), a tudi občasnih velikih izdatkov (npr. nabava vozil).

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Stanje TRR na koncu leta je zato slab pokazatelj uspešnosti poslovanja Zveze, saj je odvisen od dinamike teh velikih prilivov/odlivov, na katere imamo le delen vpliv. Nekoliko pa bodejo v oči zelo nizke vrednosti konec let 2015 in 2021. Načeloma to sicer ni ovira, kadar podpisane pogodbe s financerji zagotavljajo zanesljiv priliv, čemur blagajnik prilagodi dinamiko izdatkov. Bi pa vseeno svetovali, da imamo neko interno rezervo za nepredvidene izdatke, izpod katere naj ne bi posegali.

Društveni sklad

Računovodski servis na dan 31. decembra pripravi bilanco stanja in izkaz poslovnega izida.

Bilanca stanja je sestavljena iz dveh delov, sredstev in obveznosti do virov sredstev. Sredstva v primeru Zveze so osnovna sredstva, zaloge revij, terjatve do kupcev / članov in denarna sredstva. Obveznosti do virov sredstev so društveni sklad, dolgoročne pasivne časovne razmejitve (dotacije države za nabavo osnovnih sredstev, ki se porabljajo sorazmerno z njihovim obrabljanjem, to je amortizacijo), finančne obveznosti (kredit za telefonske aparate) in poslovne obveznosti (do dobaviteljev in članov).

Izkaz poslovnega izida je računovodski izkaz, v katerem so izkazani prihodki, odhodki in poslovni izid v obračunskem obdobju (v primeru Zveze v enem koledarskem letu).

Pri osnovnih sredstvih, ki se z leti obrabljajo, se obračunava amortizacija. Amortizacijska doba je doba koristnosti nekega osnovnega sredstva. Če nameravamo neko opremo uporabljati pet let, bo amortizacijska stopnja 20 odstotkov. S strani FURS-a so določene najvišje možne amortizacijske stopnje, za večino opreme (tudi vozila) je to pet let, za računalnike dve leti.

Denimo, da Zveza nabavi vozilo v vrednosti 50.000 €. Ob nakazilu se seveda za toliko naenkrat zmanjša stanje na TRR, vrednost vozila se pa naslednjih pet let prenaša v stroške po 10.000 € letno. Drugače povedano, nabava vozila se na TRR pozna takoj, v izkazu poslovnega izida pa se »razleze« na pet let. To velja za vso opremo (vrtalniki, radijske postaje, jeklenke ...), ne pa za material (vrvi, baterije ...), kjer se strošek knjiži v celoti ob nakupu.

Društveni sklad je lastni vir financiranja društva, sestavljen iz ustanovitvenih vložkov članov društva, kasneje povečanih za presežek prihodkov ali zmanjšan za presežek odhodkov posameznih let; predstavlja čisto premoženje društva. Je razlika med vrednostjo sredstev in vrednostjo dolgov.

Društveni sklad sestavljata dve komponenti: prva je *ustanovitvena vloga* v znesku 16.945 € in je vsa leta enaka. To je nulto stanje iz leta 2001, ko je bil na osnovi takratnega stanja na TRR društveni sklad vzpostavljen. Druga komponenta je *nerazporejen presežek prihodkov*, ki se akumulira po celotni zgodovini. Društveni sklad je torej celotno premoženje Zveze, ki pa ne vključuje zgolj denarja, temveč celotno računovodsko premoženje Zveze. Kot je bilo že prej omenjeno, je društveni sklad prva postavka med obveznostmi do virov sredstev; izpisan je v vsakoletnih *pojasnilih k računovodskim izkazom*.

Na grafih spodaj so prikazani relevantni podatki, ki vodijo do društvenega sklada. Na grafu levo so prikazani prihodki in stroški, ki so večinoma dobro izravnani. Na grafu desno (ponovno drugačna skala) je prikazana razlika, tj. dobiček/izguba ter kumulativna vrednost, ki ustreza celotnemu društvenemu skladu.

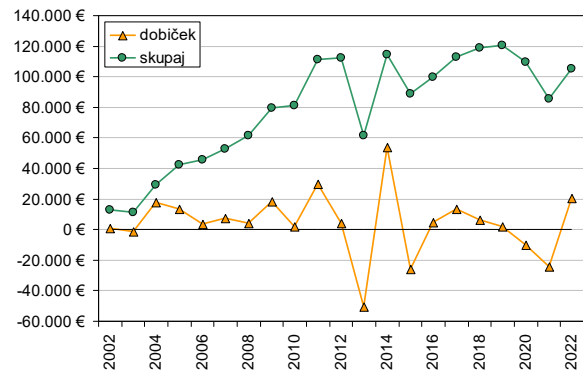
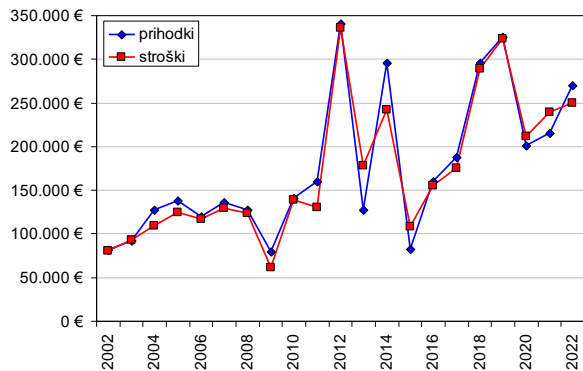
JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Edino večje nihanje v dobičku/izgubi je v letih 2013–15, kar je najverjetneje povezano z izvajanjem projekta EU Proteus. Za evropske projekte je namreč značilno, da imajo le nekaj tranš prilivov (avans, glavni priliv, poračun), kar se tekom celotnega trajanja sicer izravna, medletno pa pridela znatna nihanja. Sicer pa je stanje društvenega sklada zadnjih dobrih deset let v grobem nespremenjeno, tj. okoli 100.000 €.

V tabeli na naslednji strani so vrednosti z gornjih dveh grafov prikazane tudi v številkah. Opozarjamo pa, da za leta daleč nazaj prav do evra točno ne garantiramo.

leto	prihodki	stroški	dobiček	društ. sklad
2002	81.478 €	80.737 €	741 €	12.703 €
2003	91.693 €	93.100 €	-1.406 €	11.296 €
2004	126.737 €	108.874 €	17.864 €	29.160 €
2005	137.335 €	124.366 €	12.969 €	42.129 €
2006	119.968 €	116.572 €	3.396 €	45.524 €
2007	136.104 €	128.849 €	7.255 €	52.780 €
2008	127.547 €	123.484 €	4.063 €	61.043 €
2009	79.433 €	61.177 €	18.256 €	79.299 €
2010	140.849 €	139.090 €	1.760 €	81.059 €
2011	159.546 €	129.753 €	29.792 €	110.851 €
2012	340.002 €	335.923 €	4.079 €	112.230 €
2013	127.020 €	177.759 €	-50.739 €	61.491 €
2014	295.888 €	242.178 €	53.710 €	114.578 €
2015	82.033 €	108.090 €	-26.057 €	88.521 €
2016	159.589 €	155.126 €	4.463 €	99.300 €
2017	187.824 €	174.523 €	13.301 €	112.535 €
2018	295.173 €	289.097 €	6.076 €	118.526 €
2019	324.886 €	323.353 €	1.533 €	120.059 €
2020	201.100 €	211.423 €	-10.324 €	109.635 €
2021	214.998 €	239.345 €	-24.347 €	85.289 €
2022	269.429 €	249.127 €	20.301 €	105.016 €

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Pridobitna/nepridobitna dejavnost

Če društvo (ali zveza društev v našem primeru) poleg nepridobitne dejavnosti, za katero je ustanovljeno, opravlja tudi pridobitno dejavnost, mora ločeno voditi računovodstvo za nepridobitno in pridobitno dejavnost. Med nepridobitne dejavnosti se šteje javna (proračunska) sredstva, članarine in donacije, to se v našem primeru večinoma nanaša na JRS. Pridobitne (tržne) dejavnosti so vse ostalo, pri nas je to prvenstveno Kataster, manjše zneske prispeva še uredništvo revij.

Vstopni DDV se odbija le za nabave iz pridobitne dejavnosti. Za nabave v okviru nepridobitne dejavnosti (tj. JRS) vstopnega DDV-ja ne moremo odbiti, saj gre za javna sredstva. Kriterij za (ne)odbijanje vstopnega DDV-ja je stroškovno mesto knjiženja. Nekatere nabave niso jasno določljive, ali naj se jih knjiži npr. na Kataster ali na JRS, denimo fotokopirni stroj. Načeloma naj bi te nabave knjižili tam, kjer jih bomo več uporabljali. Je pa v praksi tu nekaj maneverskega prostora, da knjižimo tam, kjer je za nas ugodneje.

Podobna zgodba je pri davku na dobiček. Dobiček ni obdavčen, če gre za nepridobitno dejavnost. Tak primer je velik presežek v letu 2014 za v tekočem letu neporabljena sredstva evropskega projekta. Davek na dobiček je relevanten le v segmentu pridobitne dejavnosti. Če je dobiček v tem segmentu pozitiven, je obdavčen z 19 % (ne glede na višino); če je negativen, pa seveda davka ni. Zveza v zadnjih letih ni izkazovala obdavčljivega dobička, razen za leto 2022, kjer davek od dobička znaša 574,45 €.

Sklep

Generalni sklep računovodkinje je, da finančno poslovanje poteka brez posebnosti. Če bi prihajalo do kakih čudnih praks, bi to sama opazila in ustrezno ukrepala. Ne nazadnje jo to tudi zakon obvezuje. Je pa le omenila dve manjši pomanjkljivosti, ki se vlečeta že vrsto let. Prvič gre za manjkajoče račune. Še vedno se dogaja, da se kaki računi »zataknejo« in potem se jih išče po celi Zvezi. Tu bi bilo treba uvesti več reda. Drugič pa pravi, da je specifikacija stroškovnih mest preveč komplicirana. Zadeva sicer deluje, a bi se jo dalo poenostaviti. Do kolikšne mere želimo poslovanje prikazati po posameznih strokovnih službah, je to naša odločitev in bo to pripravila. Pač pa bilance stanja po službah nima smisla delati, niti nima za to ustreznih podatkov.

Miha Čekada, Sašo Finžgar, Robert Rehar
nadzorni odbor JZS